

[Aksel Larsen.]

stem med Folkekontrol gennem Bestemmelserne om Ret til Folkeafstemning. Det er de vigtigste reelle Fremskridt. Desforuden er der en hel Del mindre væsentlige.

Men det vil altsaa sige, at har man Valget mellem den nye Grundlov og Grundloven af 1915, saa kan der ikke være Tvivl, saa maa man vælge den nye Grundlov. Derfor stemte vi, efter at vore Ændringsforslag desværre var blevet forkastet, for Grundlovsforslaget i den gamle Rigsdag. Derfor agter vi at stemme for det i denne Rigsdag. Derfor agter vi med al den Styrke, vi raader over, at kalde Vælgerne frem til Urnerne paa Folkeafstemningsdagen for at stemme ja.

I Debatten i Gaar er der foruden de partitaktiske Argumenter fremkommet et tungtvejende Argument for nu at vedtage den nye Grundlov, som jeg tror man maa tage Hensyn til alle Steder. Jeg tænker paa det ærede Medlem Hr. Christmas Møllers Udtalelse om, at nu maa man se at faa Grundlovssagen endeligt afgjort for at komme til Sagen. Sagen — det er altsaa det politiske positive Arbejde. Jeg anerkender dette Arguments Vægt, saa meget mere som jeg tidligere har givet Udtryk for, at Paragraffer jo ikke er det altafgørende, men at det reelt afgørende er, hvordan man opfatter Paragrafferne, og hvordan man regerer efter dem. En Forfatnings Mening er jo at sikre Folkets Frihed, men Folkets Frihedsbrevs Værdi afhænger af, hvordan det anvendes, og det afhænger af, om Folket selv uafsladelig staaer Vagt om Friheden og de demokratiske Rettigheder.

At meget er blevet forsømt, at det paa vigtige Omraader har skortet paa Handling i Folkets Aand og Interesse til Gavn for Land og Folk, har jeg ved tidligere Lejlighed udførligt begrundet — og det er ubestrideligt. Saaledes som de økonomiske Forhold er her i Landet, med den store Arbejdsløshed og med de Vanskeligheder for Erhvervslivet, som delvis skyldes udenrigske Forhold og delvis Udenrigspolitik, og saaledes som Forholdene er ude i Verden, er det i højeste Grad paa Tide, at man kommer til Sagen. Det er paa Tide, at man udnytter de Kræfter, der bor i det danske Folk, og udfører det styrende Arbejde i Overensstemmelse med Folkets Vilje. Jeg er ganske vist ikke af den Mening, at dels den gamle Grundlov og dels Arbejdet for at gennemføre den nye Grundlov har hindret Regering og Rigsdag i at gøre det rigtige og gøre det rettidigt i den Tid, der er forløbet — tværtimod.

Jeg mener, at denne Rigsdagssamling — den være saa kort, man vil — kan og bør udnyttes til Gennemførelse af visse meget paatrængende Foranstaltninger til Arbejdsløshedens Bekæmpelse, til Forbedring af de sociale Forhold — jeg nævner igen specielt de gamle og arbejdsudygtige — og til Forbedring af Erhvervsforholdene her i Landet. Jeg mener desuden, at Regeringen bør tage den i 10 lange Aar forsømte Opgave op at demokratisere dansk Statsadministration, ikke mindst Politi og Forvarsberedskab. Hvis man ikke nøler, men tager disse Opgaver op, tror jeg ogsaa, man vil have lettere ved at aktivisere de demokratiske Vælgere, som skal stille paa Pletten ved Folkeafstemningen.

Hvad Regeringens øjeblikkelige Foranstaltning, Indkaldelse af Aargang 1938, som ogsaa er blevet omtalt her, angaar, vil jeg sige, at man har Lov til at tvivle om Værdien af dette, naar man ikke i øvrigt øjner Tegn til en ændret Opfattelse af Danmarks vitaleste Problemer og til en ændret Udenrigspolitik. Socialdemokratiets Ordfører talte saa smukt om, at vi staaer sammen med de nordiske Folk i ubrødelig Vilje o. s. v., o. s. v., men han maa vide, at smukke Ord gør det ikke alene, og at der endogsaa inden for svensk og norsk Arbejderbevægelse er en voksende og allerede meget stærk Tilbøjelighed til at betragte Danmark som udmeldt af Norden, som villet selv isoleret, som uvilligt til at yde noget egentligt Bidrag til en saadan nordisk Solidaritet. Dette, at Regeringens besynderlige Politik fører til vor Isolering, endogsaa fra dem, der skulde være vore nærmeste Venner, anser jeg for det allerbetænkeligste ved hele Situationen.

Maa jeg i øvrigt sige, at hvis man skulde dømme efter den offentlige Behandling af Sagen, maatte man næsten tro, at 8 000—9 000 Mand, der nu skal ekstraordinært indkaldes, udelukkende bestaar af Funktionærer, hvem der er sikret Løn efter Funktionærloven, i hvert Fald i nogle Uger af Indkaldelsen. Det er jo ikke Tilfældet. Største Parten af dem, der skal indkaldes, er Arbejdere, som aabenbart skal være henvist til at se deres Familie forsørget efter Bestemmelser, der kun forudsætter en Hjælp paa Højde med, hvad de paagældende har sikret sig i Sygehjælp.

Dette er i næsten alle Tilfælde for lidt. Men det er ogsaa et indlysende uretfærdigt Princip. De fattigste har naturligvis maattet sikre sig mindst i Dagpenge, fordi de ikke har Raad til at betale det høje Kontingent, som højere Dagpenge betinger. Derfor skal altsaa nu de i Forvejen fattige spises af med det